

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Sirkku Säätelä : HIMSS & Health 2.0 European Conference. Vård i fokus 2/2020 : 37-39.

HIMSS & Health 2.0 European Conference

Sirkku Säätelä

E-hälsa och digitala lösningar för social- och hälsovården är högaktuella och utvecklingen inom området är enormt snabb. Möjligheterna är oändliga och innovationerna många. I det praktiska arbetet inom hälso- och socialvården etableras ändå nya metoder och teknologiska lösningar långsamt i relation till utbud och kunskap som redan finns. I ett led att sprida information om nyheter inom e-hälsa men också inom integrering av social- och hälsovård stod Helsingfors som värd i den Europeiska HIMSS konferensen i maj i Helsingfors (1).

Medlemsorganisationen HIMSS

HIMSS eller Healthcare Information and Management Systems Society (2) är den största hälso-teknologiska medlemsorganisationen i världen och HIMSS Europe är den europeiska delen av organisationen. I organisationens regi ordnas konferenser världen över och 2019 års europeiska konferens hölls 11–13.5 i Helsingfors

mässcentrum. Konferensens tema var Health 2.0 och samlade intresserade och experter för att dela forskningsrön och beprövad praxis samt visa nyheter, innovationer och rön gällande digitala lösningar för både social- och hälsovårdssektorn.

I konferensen deltog ca 3000 personer från över 55 länder. Över 200 globala talare och ca 140 utställare på expoområdet bidrog

till det digra programmet. På konferensen gavs även möjligheter till nätverkande med globala aktörer inom området. Konferensens omfattande och mycket intressanta program gjorde det svårt att välja sessioner att åhöra så i denna text ska jag försöka återge några av de mest intressanta sessionerna jag fick lyssna till.

Digitala lösningar

Onsdagens session "Health and Mental wellbeing - no patient left behind" gav flera mycket högklassiga presentationer. Sessionen handlade om digitala lösningar för integrering av fysiskt och mentalt välmående eftersom hälsans grundpelare är det psykiska välmående. Utan det kan inte kroniskt sjuka patienter klara av att sköta sin fysiska hälsa.

Presentationen som intresserade mig var Marko Kuismas Kaiku Health (3) "How digital Health Interventions can help supporting Cancer Survivors Overall Wellbeing and Quality of life". Kaiku-projektet har FICAN West dvs Västra Finlands Cancercenter i Åbo (Åbo Universitetssjukhus) (4) som uppdragsgivare och samarbetar med flera universitet för att befrämja välmående hos cancerpatienter. Här presenterades en mobilanpassad personlig hälsointervention där den som använder applikationen registrerar sig i Kaiku-plattformen. Algoritmen gör en psykologisk riskkalkylering på basen av validerade skattningsskalor ss. Connor-Davidsons Resilience Scale (5) angående livskvalitet, förnöjsamhet med livet, resiliens samt ångest. I praktiken går det till så att vårdpersonalen på cancerkliniken bjuder in patienten till Kaiku Health och patienten påminns via sms/e-post om att rapportera sitt mående. Algoritmen upptäcker depressionsrelaterade symptom i patientens

rapport, som informeras till vårdpersonalen som kan konsultera och erbjuda hjälp på basen av just den patientens personliga profil. Cancerpatienter har trots botad sjukdom många icke-önskade hälsoproblem och högre mortalitet jämfört med resten av populationen. Det finns alltså en beställning på uppföljning av dessa patienters psykiska välmående (6).

Eduard Maroon från Tartu pratade om psykiatriska patienters engagemang via applikationer för psykisk hälsa och varför en del av dessa ej fungerar. Han nämnde genomgående i sin presentation hur viktigt det är att ha ett patientfokuserat närmelesätt och att låta patienterna vara delaktiga i utvecklande av digitala lösningar.

James Reed från Storbritannien presenterade sitt arbete i Birmingham området, Mental Health Trust, som fått pris som den bästa digitala organisationen inom mentalvård i Storbritannien. Han talade om problemen med att dela information och hur det förhindrar optimal helhetsmässig vård för patienterna.

Framtidens sjukhus

Torsdagens keynote hade rubriken "Future of Hospitals" för en full föreläsningssal. Risto Linturi, framtidsforskare och futurist, talade i sitt framförande om de viktigaste nyckelfaktorerna för transformationen av hälsovård som redan sker. Dessa är:

Telemedicin har, enligt Linturi, redan 2030 allt större möjligheter för diagnostik och tester i hemmiljö (som idag görs på lab), multispektrum kameror, in vivo (inom kroppen) med tabletter som har inbyggda sensorer, tatueringar med sensorer som mäter vitala funktioner samt robotik som samlar in data.

Självdagnostik sker via AI (artificiell intelligens) och maskininlärning i sociala medier och med hjälp av olika grupper på internet.

Biohacking tillåter experimentering mellan patienter eller patientgrupper som använder sig av olika sensorer och hemlaboratorier som kan monitorera behov av t.ex. näringsämnen och på basen av det ge kostråd. Detta möjliggör även produktion av biologiska mediciner och proteser genom 3D-printing som kommer att försnabba bl.a. utvecklingen av mediciner. Detta hänger ihop med möjligheter för personifierade hälsoinsatser (personalized health) genom att näringsförslag och mediciner baseras på personligt data, genom cellsignaler och microbiome (dvs personlig bakterieflora) vilka kan testas på en s.k. digital tvilling.

Enligt Linturi har även testning av mediciner mot åldrandet redan påbörjats.

Ny protetik med hjälp av robotisering och AI kan göras för t.ex. blinda eller personer med demens för att skapa en förståelig värld.

Det går redan att göra s.k. exoskelett med hjälp av robotik för att göra det möjligt för en förlamad person att gå och utföra dagliga funktioner.

Då man lyssnade på dessa scenarier verkar det som om ALLT kan vara möjligt och det inom snar framtid. Det var nästan skrämmande med samtidigt väldigt fascinerade.

Sessionen “Integrating Health and Social care” presenterade olika digitala lösningar och praxis för att garantera kontinuitet och holistisk vård och omsorg för olika patientgrupper. Det behövs en bättre koordination och ett mera personcentrerat tillvägagångssätt än tidigare. De tre huvudtalarna kom alla från Storbritannien, Kevin Benton, Masood Nazir samt John Rayner.

I Storbritannien har man utvecklat integration mellan social- och hälsovård inom vissa områden men de regionala skillnaderna är stora. Huvudinnehållet i alla dessa presentationer var att patienterna bör höras och sättas i centrum. I annat fall misslyckas försöken att engagera och utveckla helhetsmässig vård och omsorg. Detta kräver att man frågar vad invånarna i området behöver och förväntar sig.

Sammanfattning

Den röda tråden i de presentationer jag deltog i var personcentrerad, patientdelaktighet och kontinuitet och jag konstaterade att det

samlas in massor av data som ofta är dubblingar av det som redan finns och endast en liten bråkdel används systematisk. Digitala lösningar kan inte lösa allt utan den mänskliga kontakten behövs. Ifall digitala system inte är användarvänliga för personal och de omsorgsbehövande är de onödiga och kostsamma.

Endast en liten del av allt konferensen erbjöd kan återges i denna artikel. Det finländska bidraget i konferensen var också omfattande med bl.a. professor Kaija Saranto, Sjuksköterskeförbundets Nina Hynninen samt lektor Outi Ahonen från YH Laurea representerade den finländska sjuksköterskåret. Tyvärr missade man en hel del intressanta presentationer man gärna skulle lyssnat på.

Finland hade även en egen paviljong på expoområdet där det var program samtidigt med övriga sessioner och många utställare var finska, främst teknologiföretag med innovationer gällande hälsoapplikationer, mjukvara för dokumentering av vård och omsorg, lösningar för läkemedelssäkerhet, robotik och AI för diagnostisering för att nämna några.

I litteraturförteckningen finns länkar om material som ej berörs i denna text, dvs möjlighet till vidareläsning för den som är intresserad.

HIMSS Europe ordnar en digital konferens 7–11.9.2020. Mera information på: www.himss-europe-conference.eu. ❖

REFERENSER

1. HIMSS Europe 2019 Helsinki (Internet). Hämtad från: <https://himss.messukeskus.com/>.
2. HIMSS Europe (Internet). Hämtad från: www.himss.eu/about-himss-europe.
3. Kaiku Health (Internet). Hämtad från: <https://kaikuhealth.com/>.
4. TYKS syöpäkeskus (Internet). Hämtad från: www.vsshp.fi/en/syopakeskus/Pages/default.aspx.
5. Connor, Davidson. Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson Resilience scale (CD-RISC) (Internet); 2003. Hämtad från: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1002/da.10113>.
6. Oeffinger et al. Chronic Health Conditions in Adult Survivors of Childhood Cancer (Internet). N Engl J Med. 2006; 355:1572–1582. Hämtad från: www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMSa060185.

TILLÄGGSLITTERATUR

Aukia. Lääkäriin apuoaely; 2017. Tillgängligt på: www.loimu.fi/lehti/artikkelit/2017/6/Laakarinn_apuaily.

FinnGen. Tillgängligt på: www.fimm.fi/en/research/grand-challenge-programmes/finnish-genomes-empowering-personalised-and-predictive-health/finngen.

Vehko, Ruotsalainen, Hyppönen. EHealth and Welfare of Finland - Checkpoint 2018; 2019. Tillgängligt på: www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/138244/RAP2019_7_e-health_and_e-welfare_web_4.pdf?sequence=4&isAllowed=y. www.healthvillage.fi

FÖRFATTARE

Sirkku Säätelä

Lektor YH Novia, Vasa